

ע"פ 2410/02/14 - אלון קורן מידן נגד ש.ל.ה. שירותי רפואה בע"מ

בית הדין הארצי לעבודה

עפ"ס 2410-02-14

בפני כבוד הנשיא יגאל פליטמן

המערער

אלון קורן מידן

המשיבה

ש.ל.ה. שירותי רפואה בע"מ

החלטה

הנשיא יגאל פליטמן

1. לפני ערעור על החלטתו של בית הדין האזורי בתל אביב יפו (השופטת ד"ר אריאלה גילצר כץ, ת"צ 53872-10-12, ניתנה ביום 21.1.14) שלא לפסול עצמו מלדון בבקשה לאישור תובענה כייצוגית, שהגיש המערער במסגרת ההליך שלפניו.
2. ביום 11.11.12 הגיש המערער בקשה להכיר בתביעתו כנגד המשיבה, ש.ל.ה. שירותי רפואה בע"מ (להלן - **המשיבה**), כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק **תובענות ייצוגיות** התשס"ו - 2006.
3. ביום 24.2.13 הגישה המשיבה בקשה לסילוק על הסף. המשיבה טענה כי דינה של הבקשה לאישור התובענה כייצוגית להיות מסולקת על הסף זאת מחמת שבמשיבה חל הסכם קיבוצי, המסדיר את תנאי עבודת הרופאים, אשר נחתם ביום 6.12.12, חודש אחד לאחר הגשת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ולאחר שהתנהל משא ומתן ממושך במשך כשנתיים (להלן - **ההסכם הקיבוצי**). בתגובתו, מיום 12.3.13, התנגד המערער לבקשה לסילוק על הסף. המערער טען כי על הבקשה לסילוק על הסף להתברר במסגרת הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. המערער טען, בין היתר, כי ההסכם הקיבוצי אינו חל רטרואקטיבית וכי אין תוקף להסכם קיבוצי המוותר על זכויות קוגנטיות.
4. בדיון קדם משפט, מיום 21.7.13, הורה בית הדין האזורי (השופטת ד"ר אריאלה גילצר כץ, ונציגי הציבור ד"ר אליעזר רוזנטל ומר יעקב פרסול) להסדרות הרפואית בישראל (להלן - **הר"י**) ליתן עמדתה לבקשה תוך שבעה ימים. זאת מאחר שלמערער טענות כנגד הר"י, באשר לחתימה על ההסכם הקיבוצי וויתור על זכויות של חלק מעובדי המשיבה. במעמד דיון קדם משפט בתיק, מיום 1.8.13, לאור דברי בא כוח המערער, נקבע כי לא יתקיים דיון בבקשה. התיק נקבע לדיון ליום 30.6.14.
5. ביום 15.12.13 הכריע בית הדין קמא (להלן - **ההחלטה מיום 15.12.13**) בבקשת המערער לתיקון הבקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן - **הבקשה לתיקון**). בית הדין קבע כי התיקון אינו נחוץ לשם בירור השאלות האמיתיות השנויות במחלוקת, אלא מדובר בתיקון המעלה שאלות חדשות נוכח חתימת ההסכם הקיבוצי בסמוך למועד הגשת הבקשה. תיקון המהווה תיקון חריג. בית הדין ציין כי העובדה שהמערער הגיש בקשתו לתיקון בשיהוי פועלת לרעת המערער. בית הדין קבע כי עילת הבקשה לתיקון הייתה ידועה למערער

למצער כשמונה חודשים עובר להגשת הבקשה לתיקון, עת שהוגש ההסכם הקיבוצי לעיון בית הדין במסגרת הבקשה לסילוק על הסף. לפיכך, קבע בית הדין קמא כי מדובר באיחור בלתי מוצדק בהגשת הבקשה לתיקון שלא ניתן לו הסבר מניח את הדעת ולכן אין הצדקה לאשר את תיקון הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית הדין הורה למערער לשאת בהוצאות המשיבה בשיעור של 5,000 ש"ח. עוד הורה בית הדין למערער להודיע האם הוא עודנו עומד על בקשתו בנוסחה המקורי.

6. ביום 1.1.14 הגיש המערער "**בקשה לפסלות שופט**". המערער טען בבקשתו כי בית הדין קבע בהחלטתו מיום 15.12.13 קביעות עובדתיות באשר למחלוקת בין הצדדים תוך ייחוס חוסר תום לב למערער. המערער גרס כי מאחר שמדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, הרי שלשאלת תום ליבו של המערער חשיבות רבה. לסברת המערער קביעות בית הדין קמא מלמדות כי בית הדין גיבש דעה סופית אודות המחלוקת העובדתית באופן המהווה עילה לפסלות בית הדין. בתגובת המשיבה, מיום 16.1.14, נטען כי קביעות בית הדין בהחלטה מיום 15.12.13 הינן קביעות ענייניות ואין בהם כדי לבסס חשש ממשי למשוא פנים. עוד נטען כי התייחסות בית הדין לתום ליבו של המערער הינה בגדר התבטאות מסוייגת ואין בה כדי להפוך את המשפט ל"משחק מכור", וכי מדובר בהליך ביניים ולא בהחלטה המסיימת הליך.

7. בית הדין האזורי הכריע בבקשה לפסילתו, ביום 21.1.14, בקובעו כי לא מצא הצדקה אובייקטיבית לפסילה בעניינו. בית הדין הבהיר כי במסגרת ההחלטה הובאה בחשבון העובדה כי המערער השתהה בהגשת בקשתו, ביחס למועד שבו נודעה לו עילת התיקון, והתחשב בכך שנוהלו שני דיונים מקדמיים בתיק. בנוסף צוין בהחלטה כי יש לתת הדעת לשאלת תום ליבו של המערער. עם זאת, קבע בית הדין האזורי כי, שאלת תום הלב לא הוכרעה באופן חד משמעי בהחלטה ובוודאי לא במידה הנדרשת לצורך החלטה בבקשה לאישור התובענה הייצוגית גופה, אלא אך לעניין התרת התיקון ואף זאת תוך הצבת סימן שאלה להבדיל מסימן קריאה.

8. באשר לטענה כאילו הכריע בית הדין במחלוקת העובדתיות העומדות במוקד התיק, הבהיר בית הדין כי אין בהחלטתו, מיום 15.2.13 - מלבד תיאור של מועדים והסקת מסקנות מתבקשות נוכח אותם מועדים - משום חיווי דעה בנוגע לבקשה לאישור עצמה. כל שנקבע הוא שסמיכות המועדים בין הגשת הבקשה לאישור לבין סיום המשא ומתן בין הצדדים והחתימה על ההסכם הקיבוצי, יש בו כדי לעורר תהיות בנוגע לתום ליבו של המערער. עוד הבהיר בית הדין כי ההוראה בסיום ההחלטה לפיה "**המבקש יודיע האם עודנו עומד על הבקשה בנוסחה המקורי**" נועדה לשם מתן אפשרות למערער להגיש בקשה חדשה לאישור נוכח שינוי הנסיבות, משלא הותר לו לתקן את בקשתו בהתאם, ואין בה משום רמיזה כי הבקשה בנוסחה המקורי סופה בהכרח להידחות. אשר על כן קבע בית הדין האזורי כי אין בהחלטתו מיום 15.12.13 אמירה כלשהי המצביעה ולא במרום כי בית הדין גיבש עמדתו. בית הדין השית על המערער הוצאות בסך 3,000 ש"ח.

9. **המערער הגיש לבית דין זה ערעור על החלטת בית הדין האזורי שלא לפסול עצמו מלישב בדין. המערער חזר על טענותיו בפני בית הדין האזורי וטען כי בית הדין קמא הכריע בלזז המחלוקת העובדתיות בין הצדדים נגד המערער, וזאת בטרם שמיעת ראיות. לסברת המערער, בית הדין האזורי דחה טענותיו כי המשיבה היא זו שפעלה בחוסר תום לב כשחתמה על ההסכם הקיבוצי בסמוך להגשת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. נטען כי בית הדין הכריע שהמערער הגיש הבקשה לאישור התובענה כייצוגית מתוך ידיעה כי הסכם קיבוצי עומד להיחתם, תוך ייחוס חוסר תום לב למערער, בניגוד לקבוע בפסיקה. לטענת המערער בית הדין קמא חיווה דעתו כי יש בהסכם הקיבוצי כדי להוות מחסום מפני ניהול התובענה, בניגוד לפסיקה. המערער גרס כי על בית הדין קמא היה לבחון מיוזמתו את האפשרות להכשיר את התובענה במתכונת שהוצעה בבקשה לתיקון. המערער טען כי אין לייחס לו שיהוי בהגשת הבקשה לתיקון. לטענת המערער, דחיית בקשתו לתיקון אינה מאפשרת את ניהול התובענה בחלקה, במידה ויקבע כי ההסכם הקיבוצי מהווה מחסום מפני ניהול**

- התביעה. וכי הוראת בית הדין, בסוף ההחלטה מיום 15.12.13 - לפיה "**המבקש יודיע האם עודנו עומד על בקשתו בנוסחה המקורי**" - וכן ההוצאות שהושגו על המערער וכלל האמור מעידים כי בית הדין ננעל על עמדתו לפיה דין הבקשה לאישור התובענה הייצוגית להידחות.
10. המשיבה לא הגיבה לערעור הפסלות.
11. לאחר שנתתי דעתי לכלל החומר שהובא לפניי ולנסיבות העניין, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות. טעמי לכך אבאר להלן.
12. הלכה היא כי "**מעצם היותה הבקשה לפסלות שופט בבקשה המטילה הצלבדעל שופט אישית ועל מערכת השפיטה, מתחייבות ראיות משמעותיות ולשם הוכחת קיומה של עלילת פסלות**" (ראו, למשל, עפ"ס 31944-03-12 פנחס מורגנשטיין - בנקה מזרחי המאוחד בע"מ, ניתן ביום 4.4.2012). עילת הפסלות תיבחן באמת מידה אובייקטיבית ואין די בחששות של בעלי הדין ובאיכוחסאובה שקפתם הסובייקטיבית (ראו, למשל, עפ"ס 57019-01-11 ליאתחן - בן עליזה חנושות, ניתן ביום 21.2.2011, להלן - עניין ליאתחן).
13. עיקר טענותיו של המערער מופנות כנגד החלטת בית הדין קמא מיום 15.12.13, בה, לסברת המערער, הכריע בית הדין האזורי במחלוקות העובדתיות העומדות בלזו התיק לטובת המשיבה, בטרם נשמעו ראיות. הלכה פסוקה היא כי "**בהחלטות דיוניות כשלעצמן אין די כדי לבסס עילת פסלות, בין אם מדובר בהחלטה יחידה ובין אם מדובר בסדרת החלטות**" (ראו, למשל, עפ"ס 27592-03-12 עמוס אפלברג - מכון היהלומים הישראלי IDI בע"מ, ניתן ביום 25.4.2012, והאסמכתאות שם). זאת ועוד, כפי שכתב השופט מרזל בספרו: "**טענת הפסלות אינה יכולה לתקוף את ההחלטה או את הפעילות השיפוטית עצמה... אלא רק את משמעותה במסגרת דיני הפסלות. השאלה אפוא אינה אם הפעילות נכונה לגופה, אם היא מוצדקת, אם היא כדין, וכיוצ"ב - אלא אם היא מעידה על קיומה של פסלות**" [י' מרזל, דיני פסלות שופט, 174, 177 (2006)].
14. בית הדין האזורי הבהיר מפורשות בהחלטתו כי שאלת תום הלב לא הוכרעה באופן חד משמעי בהחלטה מיום 15.12.13 ובוודאי לא במידה הנדרשת לצורך החלטה בבקשה לאישור התובענה ייצוגית לגופה. עוד הבהיר בית הדין ופירט מדוע לא היה בהחלטתו משום חיווי דעה בנוגע לבקשה לאישור עצמה. הלכה היא כי "**ככלל, באמירות לכאוריות במסגרת החלטת ביניים אין כדי ללמד כי דעתו של בית הדין ננעלה, וכי אין בידי מי מהצדדים לשכנע את בית הדין בעניין שבלב המחלוקת בתובענה העיקרית**" (ראו, למשל, עניין ליאתחן, וכן עא"ח 14/08 רבקה אהרוני - הנהלת בתי המשפט, ניתן ביום 2.4.2008). משאלו הם פני הדברים, ולאחר שנתתי דעתי להחלטה מיום 15.12.13, מקובלת עלי מסקנת בית הדין לפיה עיון בהחלטה מראה שאין בה אמירה כלשהי המצביעה ולו במשתמע כי בית הדין גיבש עמדתו.
15. זאת ועוד, ככלל, חזקה היא "**כיהשופט היושב בדיון, מקצועי ומיומן ובידול לבחון את העניינים המובאים בפניו ולא משואפנים. אף כללהו, כיינתן משקל רב לעמדת השופט הסבור כי אינו מנוע מלישב בדיון, וערכאת הערעור לא תערב בחוות דעתו של השופט הסבור כי בידולנה לאתה הליך באובייקטיביות, אלא במקרים קיצוניים בלבד**" (עפ"ס 16943-11-11 חברה ישראלית למובילים בע"מ - אבנר מאירי, ניתן ביום 26.1.2012 והאסמכתאות שם; וראו גם עפ"ס 28458-10-11 עמותת אנואר לקידום מעמדה אישה - אומימה מחאמיד, ניתן ביום 10.11.2011 והאסמכתאות שם). אשר על כן, לאור האמור לעיל, לא מצאתי כי יש בהחלטה זו שבסדרי דין כדי להעיד על משוא פנים מצד מותב בית הדין האזורי.
16. אשר לטענת המערער כי בית הדין קמא, במסגרת דיוני קדם משפט בהליך, המליץ למערער למחוק את הבקשה, ייאמר כי אין כל תימוכין בכתובים לטענה זו בפרוטוקולי הדיונים. המערער לא תמך ערעורו בתצהיר.

נוכח כלל האמור, לא מצאתי מתקיימות נסיבות אובייקטיביות המעלות חשש ממשי לקיומו של משוא פנים מצד בית הדין האזורי, משנסיבות המקרה אינן באות בגדר המקרים החריגים שבהם ערכאת הערעור תתערב בחוות דעתו של השופט הסבור כי בידו לנהל את ההליך באובייקטיביות.

17. **סוף דבר** - הערעור נדחה. משלא הוגשה תגובת המשיבה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ז אדר תשע"ד (27 פברואר 2014) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.